

بومی گزینی کنکور 1402 یکی از مواردی است که داوطلبان ادامه تحصیل در مراکز عالی باید به آن توجه ویژه ای داشته و در هنگام اولویت بندی های خود در نظر بگیرند. سهمیه بومی یا گزینش بومی در کنکور سراسری یکی از موارد بسیار مهم در هنگام پذیرش دانشجویان در دانشگاه ها است.

پس از اعلام سازمان سنجش آموزش کشور مبنی بر پذیرش متقاضیان در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی به صورت بومی، 80 درصد ظرفیت دانشگاه ها به داوطلبان بومی اختصاص یافت. در نتیجه دانشگاه ها تنها موظف به اختصاص 20 درصد از ظرفیت دانشگاه به داوطلبان غیر بومی باشند. در صورتی که شما مجاز به استفاده از طرح بومی گزینی شهر خود باشید، احتمال قبولی شما در کد رشته محل هایی که شامل طرح بومی گزینی می شوند بیشتر خواهد بود.

حال در این مقاله به این موضوع که بومی گزینی چیست و تاثیر آن به چه نحوی روی پذیرش موثر است خواهیم پرداخت. برای کسب اطلاعات بیشتر و دریافت بهترین مشاوره تحصیلی می توانید با مشاوران ایران تحصیل با شماره 9099075307 تماس بگیرید.

برای آشنایی با جزئیات و توضیحات کارنامه کنکور روی لینک کلیک کنید.

اهداف بومی گزینی کنکور

بومی گزینی تاثیر به سزایی در کاهش مشکلات اقتصادی و زندگی دانشجویان در شهری دیگر و کاهش مهاجرت های شهری خواهد داشت و داوطلبانی که با آگاهی از شرایط شرکت در کنکور و میزان و نحوه تاثیر سهمیه ها و بومی گزینی در انتخاب رشته کنکور سراسری شرکت می کنند، انتخاب آگاهانه تر و با شانس قبولی بیشتری خواهند داشت.

در گزینش هر داوطلب، سه عامل تعیین کننده در انتخاب رشته کنکور سراسری عبارتند از:

- نمره کسب شده توسط داوطلب در هر یک از زیر گروه ها و سوابق تحصیلی
- استان بومی
- سهمیه داوطلب

گزینش بومی در کنکور سراسری به داوطلبان بومی ورود به یک دانشگاه کمک می کند تا شانس قبولی بیشتری نسبت به داوطلبان غیر بومی داشته باشند. برای مثال شخصی که بومی استان گلستان است شانس بیشتری برای قبولی در رشته پرستاری دانشگاه گرگان را دارد نسبت به فردی که بومی استان یزد باشد.

این موضوع باعث میشود در حق عزیزان بومی استان های مختلف اجحاف نشود و نقل و انقالات دانشجویان باعث صرف هزینه های بیهوده نگردد. از اهداف سهمیه بومی یا گزینش بومی در کنکور سراسری می توان به کاهش مشکلات دانشگاه ها از جمله:

- جلوگیری از بوجود آمدن مشکلات مالی و اقتصادی
- پیشگیری از مشکلات کمبود خوابگاه
- افسردگی دانشجویان پس از دوری از خانواده
- کاهش مهاجرت های بی علت
- امکان قبولی بیشتر برای بومیان هر استان

جهت اطلاع از بهترین سهمیه مناطق کنکور کلیک نمایید.

اهداف بومی گزینی کنکور

irantahsil.org

میزان تاثیر بومی گزینی کنکور

مهمترین دلیل اهمیت بومی گزینی در انتخاب رشته میزان تخصیص ظرفیت های هر کد رشته یک دانشگاه برای بومی های خود است. به طور کلی دانشگاه های سراسری موظف هستند 80% از ظرفیت خود را به داوطلبان بومی استان خود اختصاص دهند و به این ترتیب 20% از ظرفیت دانشگاه های هر استان برای پذیرش داوطلبین سایر دانشگاه ها لحاظ میگردد.

این میزان تاثیر میتواند در موارد خاصی متفاوت باشد که در ادامه به آن اشاره خواهیم کرد.

در کنکور بومی به چه کسی میگویند؟

اکنون که با مفهوم بومی گزینی آشنا شده اید بد نیست بدانید چه کسی بومی محسوب میشود. اولین نکته در خصوصی بومی بودن این است که داوطلب به عنوان بومی یک استان محسوب میشود. در واقع در بومی گزینی آزمون سراسری مفهوم بومی گزینی به یک استان اطلاق میگردد. (و نه به یک شهر)

سازمان سنجش آموزش کشور شخصی را بومی یک استان میداند که سه سال پایانی دوران تحصیلش را در یک استان گذرانده باشد. برای مثال شخصی که در تهران متولد شده است و سال دهم، یازدهم و دوازدهم تحصیلش را در شهر اراک تحصیل کرده باشد، بومی استان مرکزی محسوب میشود.

یکی دیگر از احتمالاتی که معمولاً برای کسانی که به علت شغل اعضای خانواده در شهر های مختلفی تحصیل میکنند پیش می‌آید این است که فرد 3 سال پایانی تحصیل خود را در بیش از یک استان طی کرده باشد. در این حالت شخص بومی استان محل تولد خود محسوب میشود.

برای مثال شخصی که متولد تهران است و تا سال دهم در تهران تحصیل کرده و سال دهم در اصفهان و یازدهم و دوازدهم در یزد ادامه تحصیل داده است، از آن جا که متولد تهران است، بومی تهران محسوب میگردد. برخی ملاک های دیگر بومی بودن از قرار زیر است:

- چنانچه محل دریافت مدرک تحصیلی سه سال آخر دوره متوسطه (دبیرستان یا هنرستان) برای **داوطلبان نظام قدیم** و محل اخذ مدرک پیش دانشگاهی و دو سال آخر دبیرستان برای **داوطلبان نظام جدید** در یک استان باشد، داوطلب، بومی آن استان محسوب می شود.
- اگر داوطلبی سه سال آخر دبیرستان خود را در خارج از کشور گذرانده باشد، استان محل تولد او به عنوان استان بومی تلقی خواهد شد.
- آن دسته از داوطلبانی که علاوه بر این که سه سال آخر دبیرستان خود را در خارج از کشور گذرانده اند بلکه محل تولد آن ها نیز خارج از کشور می باشد، در این صورت استان بومی این دسته از داوطلبان استان تهران محسوب می شود.

البته برخی شرایط مانند ماموریت های دولتی، بیماری های خاص و... وجود دارد که ممکن است شرایط شما را در بومی محسوب شدن یک استان تغییر دهد. برای آشنایی بیشتر با این شرایط میتوانید همه روزه بصورت 24 ساعته با شماره 9099075307 تماس گرفته و با مشاوران ایران تحصیل به مشورت پردازید.

در کنکور بومی به چه کسی میگویند؟

irantahsil.org

انواع بومی گزینی کنکور

تمامی کد رشته های مندرج در دفترچه انتخاب رشته کنکور سراسری ([کارنامه کنکور سراسری](#)) براساس ظرفیت های اعلام شده، پذیرش دانشجو دارد. برای انتخاب رشته دقیق در این رشته ها باید بدانید شما بومی کدام استان هستید و رشته مدنظر شما چه نوعی است. کد رشته ها از لحاظ بومی گزینی بطور کلی به دسته های زیر تقسیم میگردند:

- بومی گزینی استانی
- بومی گزینی ناحیه ای
- بومی گزینی قطبی
- بومی گزینی کشوری

گزینش بومی تمامی رشته ها به صورت استانی، ناحیه ای، قطبی و یا کشوری انجام می گیرد. بومی گزینی در گزینش **کشوری** انجام نمی شود، اما در رشته هایی که با توجه به ماهیت رشته و کاربرد آن برای هر استانی مورد نیاز هستند، پذیرش در آن ها بومی استانی است.

استانی که دانشگاهی مجاور با استان های نزدیک دارد، پذیرش دانشجو در رشته مد نظر در صورتی که در آن دانشگاه باشد، به صورت بومی ناحیه ای است. پذیرش در دانشگاه فرهنگیان و رشته های تربیت معلم به صورت بومی استانی است. به نکات زیر توجه نمایید:

- استان های مجاور هم یک ناحیه بومی گفته می شود. برای مثال استان تهران و استان البرز
- یک قطب بومی به چند ناحیه مجاور به هم می گویند و پذیرش دانشجو در رشته موجود در یک ناحیه از چند ناحیه نزدیک به هم، به صورت بومی قطبی می باشد.
- پذیرش به صورت بومی قطبی برای رشته هایی است که حتی به صورت بومی گزینی استانی و بومی قطبی پذیرش ندارند و تنها در چند دانشگاه دولتی ارائه می شوند.

برای آشنایی با [تاثیر سهمیه در کنکور سراسری](#) روی لینک کلیک کنید.

دسته بندی رشته ها در گزینش بومی

سازمان سنجش آموزش کشور برای اجرایی کردن این قانون دسته بندی رشته ها در گزینش بومی را انجام داد. این دسته بندی ها به شرح ذیل می باشد.

• رشته های کشوری

رشته های کشوری رشته هایی هستند که گزینش در آن ها به صورت کشوری انجام خواهد پذیرفت و متقاضیان تنها بر اساس نمره آزمون مورد پذیرش قرار می گیرند. در این رشته ها شانس پذیرش متقاضیان در هر نقطه از ایران با یکدیگر یکسان می باشند.

- رشته های استانی

رشته های استانی رشته هایی هستند که در بیشتر استان ها و دانشگاه های آن استان وجود دارد. در این رشته ها نیاز استان مربوطه به مشاغل مرتبط با رشته مربوطه در نظر گرفته شده است. داوطلبان می توانند با مراجعه به دفترچه راهنمای انتخاب رشته گروه آزمایشی خود از این گونه رشته ها و کسب اطلاع نمایند.

- رشته های ناحیه ای

آن دسته از رشته هایی را رشته های ناحیه ای می گویند که در استان مورد نظر ارائه نمی شود اما استان های مجاور و دانشگاه های آن ها این رشته را ارائه می دهند دانشگاه های مجاور این استان برای این رشته ها ناحیه بومی حساب می شوند. برای اطلاع از این رشته ها می توانید به دفترچه راهنمای انتخاب رشته کنکور سراسری رجوع کنید.

- رشته های قطبی

رشته های قطبی کنکور رشته هایی هستند که در اکثر نواحی وجود ندارند اما در چند ناحیه که به عنوان قطب یا ناحیه بومی نام می گیرند دارای ظرفیت می باشند. جهت مشاهده این رشته ها می توانید دفترچه راهنمای انتخاب رشته کنکور سراسری مراجعه نمایید. در ادامه به بررسی هر کدام از این گزینش ها خواهیم پرداخت.

دسته بندی رشته ها در گزینش بومی

رشته های کشوری در کنکور

در رشته هایی که پذیرش در آن ها به صورت کشوری می باشد، ظرفیت هر کد رشته محل به نسبت هر یک از متقاضیان شرکت کننده در سهمیه مناطق و سهمیه خانواده شهدا به تعداد کل شرکت کنندگان هر گروه آزمایشی تعیین می شود. برای درک بهتر این موضوع فرض کنید در کد رشته محلی در یک دانشگاه ظرفیت پذیرش 100 نفر باشد.

با کسر سهمیه 25 درصدی ایثارگران باقی مانده ظرفیت 75 نفر خواهد بود. حال فرض کنید شرکت کنندگان منطقه یک از این گروه آزمایشی 40 درصد از کل افراد شرکت کننده در این گروه آزمایشی را تشکیل می دهند. بنابراین از 75 نفر باقی مانده 30 نفر از ظرفیت پذیرش در این رشته محل مختص به داوطلبان منطقه یک از این گروه آزمایشی می باشد و مابقی ظرفیت یعنی 45 نفر باقی مانده با توجه به سهمیه مناطق دیگر طبق همین روال بین شرکت کنندگان مناطق دیگر تقسیم خواهد شد.

دسته بندی نواحی بومی کشور در کنکور

این شیوه ی بومی گزینی گستره ی وسیع تری برای پذیرش دانشجو دارد. در این شیوه استان هایی که شما در آن ها بومی محسوب می شوید بیشتر از مورد قبل می باشد و شما می توانید در استان هایی که هم ناحیه هستند پذیرش شوید. اسامی استان های هم ناحیه در [دفترچه انتخاب رشته](http://sanjesh.org) دانشگاه که از طریق سایت سازمان سنجش به نشانی sanjesh.org منتشر می شود، ذکر شده است اما در این مقاله برای سهولت در کار شما این استان های هم ناحیه برای بومی گزینی و گزینش بومی و گزینش قطبی را معرفی کرده ایم.

ناحیه	استان های ناحیه			
ناحیه یک	تهران	زنجان	سمنان	قم قزوین
ناحیه دو	آذربایجان شرقی	آذربایجان غربی		اردبیل
ناحیه سه	اصفهان	چهارمحال و بختیاری		یزد
ناحیه چهار	سیستان و بلوچستان		کرمان	
ناحیه پنج	بوشهر	فارس	کهگلویه و بویر احمد	هرمزگان
ناحیه شش	کردستان	کرمانشاه		همدان
ناحیه هفت	ایلام	خوزستان		لرستان
ناحیه هشت	خراسان شمالی	خراسان جنوبی		مشهد
ناحیه نه	گلستان	گیلان		مازندران

برای آشنایی با [رشته های ناحیه ای کنکور](#) روی لینک کلیک کنید.

دسته بندی قطب های بومی کشور در کنکور

گزینش قطبی نوعی بومی گزینی می باشد با این تفاوت که دایره استان های هم قطب، بیشتر از دو مورد قبلی می باشد. در ادامه اسامی استان های هم قطب را برای شما معرفی خواهیم کرد:

قطب یک	قطب دو	قطب سه	قطب چهار	قطب پنج
البرز	خراسان جنوبی	آذربایجان شرقی	اصفهان	فارس
تهران	خراسان رضوی	آذربایجان غربی	ایلام	بوشهر
زنجان	خراسان شمالی	اردبیل	چهارمحال بختیاری	هرمزگان

سمنان	سیستان و بلوچستان	همدان	یزد
قم		کردستان	لرستان
قزوین			
مرکزی	کرمان	کرمانشاه	خوزستان
گیلان			
مازندران			
گلستان			

نحوه بومی‌گزینی در دوره های مختلف

گزینش در دوره های مختلف (روزانه، شبانه، غیر انتفاعی، مجازی، پیام نور و پردیس خودگردان) تفاوت هایی دارند. در رشته های روزانه به دلیل ویژگی های آموزشی و امکانات بهتر نسبت به سایر دوره های آموزشی، به صورت استانی یا ناحیه ای یا قطبی و یا کشوری است که برای هر رشته تحصیلی در هر گروه آزمایشی در دفترچه راهنمای انتخاب رشته کنکور سراسری مشخص شده است.

پذیرش در دوره های نوبت دوم (شبانه) و نیمه حضوری گزینش بومی استانی و در دوره های غیر دولتی و غیرانتفاعی گزینش بومی ناحیه ای انجام می گیرد.

در دوره های مجازی و پردیس خودگردان نیز گزینش به صورت کشوری می باشد و بومی گزینی صورت نمی گیرد. در دوره های پیام نور برای 70% ظرفیت رشته ها در واحد های هر شهرستان از داوطلبان بومی و 30% ظرفیت پذیرش به داوطلبان شهرستان های تحت پوشش آن مرکز آموزشی تعلق خواهد گرفت.

آخرین اخبار مرتبط با بومی گزینی در کنکور

• احتمال حذف سیستم بومی گزینی از زبان معاون فنی سازمان سنجش

در این مورد، معاون فنی و آماري سازمان سنجش گفت: پیشنهاد ما این است که سهمیه بومی‌گزینی به طور کامل حذف شود و به جای آن سهمیه مناطق یک، دو و سه در راستای دسترسی بیشتر مناطق کم برخوردار به ظرفیت های آموزشی و اجرا شدن عدالت آموزشی در نظر گرفته شود .

ابراهیم سوزنچی معاون خطی مشی‌گذاری ستاد علم و فناوری دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی گفت: در راستای کارشناسی انجام شده در مورد حذف و اصلاح سهمیه بومی گزینی، به مشروح صورت جلسه شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۶۹ به منظور بررسی اهداف و فلسفه مصوبه بومی‌گزینی رجوع شده است. ذاکری به ضرورت اعمال سهمیه بومی‌گزینی در دانشگاه های محلی و منطق های تأکید کرد و گفت: در راستای عدالت آموزشی سهمیه بومی‌گزینی برای دانشگاه های سطح یک نباید اعمال شود.

به جای حذف کامل این سهمیه ضرورت دارد، بازنگری و اصلاح شود. وی به لزوم تصمیم گیری سریع در مورد سهمیه های کنکور سراسری تأکید کرد و افزود: در صورت حذف کامل سهمیه بومی‌گزینی، مشکلاتی نظیر تأمین خوابگاه، بالارفتن سن ازدواج به وجود می‌آید. حقدوست: بررسی سهمیه ها باید به صورت یکجا انجام شود. در ادامه جلسه علی اکبر حقدوست معاون آموزشی وزارت بهداشت با بیان اینکه سهمیه های کنکور به صورت یک منظومه است، گفت: بررسی سهمیه ها باید به صورت یکجا انجام شود نه به صورت تکی و برای حذف سهمیه بومی گزینی باید سهمیه های دیگر نیز در نظر گرفته شود.

وی به پرهیز از تصمیم عجولانه در مورد حذف سهمیه های بومی گزینی و دیگر سهمیه ها تأکید کرد و پیشنهاد داد: مطالعات دقیق کوتاهی در مورد کل سهمیه ها انجام شود و بعد تصمیم گیری نهایی شود. همچنین دکتر شاهین آخوندزاده قائم

مقام معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت با بیان اینکه سهمیه بومی‌گزینی مزایا و معایبی دارد، گفت: سهمیه بومی‌گزینی نیاز به اصلاح دارد و نباید به صورت کامل حذف شود.

خلاصه مطلب

بومی‌گزینی کنکور یکی از مسائلی است که در سال‌های گذشته بسیار حول محور آن صحبت شده و بسیاری از دانش‌آموزان خواهان کسب اطلاعات دقیق در خصوص این حوزه هستند.

بومی‌گزینی جهت تسهیل قبولی دانش‌آموزان و داوطلبان بومی یک استان در همان استان است. البته بومی‌گزینی استانی مربوط به رشته‌هایی است که ناحیه‌ای، قطبی و یا کشوری نباشند که آن‌ها قوانین دیگری مربوط به خود دارند.

به طور عمومی 80% از ظرفیت دانشگاه‌ها به بومیان استان دانشگاه مورد نظر اختصاص دارد و 20% باقی مانده بین سایر استان‌ها مورد رقابت قرار می‌گیرد اما در نظر داشته باشید همه رشته‌ها از این نوع گزینش پیروی نمیکنند. برای آشنایی بیشتر با انواع گزینش‌های بومی و نحوه انتخاب رشته از بین استان‌ها، نواحی و قطب‌های کنکور میتوانید با مشاورین ایران تحصیل با شماره 9099075307 تماس حاصل نمایید.